

בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים אזרחיים

רחד"פ 55800-02-26

- לפני: כבוד השופט דוד מינץ
כבוד השופטת גילה כנפי-שטייניץ
כבוד השופט חאלד כבוב
- המערערת: קוואלטי קרדיט פאנד 2 שותפות מוגבלת
נגד
- המשיבים: 1. עזרא עמיר
2. בסאם אסעד, עו"ד הנאמן על נכסי החייב עזרא עמיר
3. כונס נכסים רשמי
- בקשה למתן רשות ערעור על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע (השופט ג' דניאל) מיום 19.1.2026 בפש"ר 14109-09-19
- בשם המערערת: עו"ד עידן מרדכי
- בשם משיב 1: בעצמו
- בשם משיב 2: בעצמו
- בשם משיב 3: עו"ד רועי נירון

פסק-דין

השופט דוד מינץ:

בקשה למתן רשות ערעור על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע (השופט ג' דניאל) מיום 19.1.2026 בפש"ר 14109-09-19.

1. העובדות אינן שנויות במחלוקת בין הצדדים. המחלוקת נטושה סביב שאלה משפטית ממוקדת.

2. בקצירת האומר – משיב 1 (להלן: החייב) נטל שתי הלוואות מהמבקשת יחד עם לווה נוסף ולשם הבטחת החזרתן משכן את דירתו באשדוד (להלן: הדירה) לטובת

המבקשת. בחלוף למעלה משנה ממועד נטילת ההלוואות, ניתן צו כינוס בהליך פשיטת רגל נגד החייב. תביעת החוב שהגישה המבקשת בגין אי-החזרת מלוא ההלוואות בסך של 445,526 ש"ח בערכי קרן, הוכרה על ידי הנאמן שמונה לנכסי החייב (להלן: הנאמן). לימים מומשה הדירה והועבר לקופת הכינוס סך של 644,895 ש"ח מכספי מכירתה. מתוך סכום זה הועבר למבקשת סכום הקרן שאושר לה בתביעתה. ברם, המבקשת סברה כי החוב כלפיה צובר ריבית עד למועד התשלום בפועל בהתאם לאמור בהסכמי ההלוואה, ולפי תחשיביה היא אמורה לקבל סכום נוסף של כ-200,000 ש"ח. המבקשת פנתה לנאמן שהלה ישלם לה את ההפרשים, אך זה מסר לה כי לא נותר בקופת הכינוס כי אם סך של כ-60,000 ש"ח, מפני שהוא חילק זה מכבר את הכספים שהיו בידיו כדיבידנד לכלל נושי החייב. משכך, אין בידיו לתת למבקשת את מבוקשה. המבקשת הלינה על כך לפני בית המשפט המחוזי.

3. בהחלטתו קבע בית המשפט כי ככלל נושה מובטח זכאי לקבלת הריבית ההסכמית על מלוא סכום החוב כלפיו, הן לתקופה שעד למועד מתן צו הכינוס והן לתקופה שאחריה. זאת משום שסעיף 134 לפקודת פשיטת הרגל [נוסח חדש], התש"ם-1980 (להלן: הפקודה) המגביל את שיעור הריבית, אינו חל על נושה מובטח. ברם, במקרה זה, הואיל והדיבידנד כבר חולק לכלל הנושים בדין רגיל ואלו הסתמכו על קבלתו, אין זה ראוי לאשר למבקשת את מלוא הריבית ההסכמית, ויש להגבילה ליתרה הצבורה בקופת הכינוס. בנוסף, נוכח נסיבותיו המיוחדות של המקרה, חלף הריבית ההסכמית או ריבית פיגורים תשולם למבקשת תוספת ריבית והצמדה בהתאם לשיעור הקבוע בפקודה. כפועל יוצא מכל האמור, הנושים לא יחויבו להחזיר כל סכום שחולק להם כדיבידנד.

4. בבקשתה שלפני המבקשת טוענת כי בית המשפט טעה בהחלטתו שעה שנתן עדיפות לנושים הרגילים על פניה. ההחלטה נוגדת את הפקודה ומכשירה בדיעבד חלוקה פסולה של כספי הנשייה לנושים. משמעותה של החלטת בית המשפט היא מניעת מימוש זכותה הקניינית של המבקשת. לא היה כל מקום לתת עדיפות לאינטרס ההסתמכות של הנושים הרגילים על פני זכותה הקניינית להיפרע מהנכס ששועבד לה את מלוא החוב כלפיה. זאת ודאי מקום בו נפגע גם אינטרס ההסתמכות של המבקשת ומשקיעיה.

5. כונס הנכסים הרשמי (להלן: הכנ"ר) טען כי אינטרס ההסתמכות של הנושים גובר על הציפיות והאינטרס של המבקשת, ולמרות שאכן נגרם לה עוול "אין מתקנים עוול בעוול". יתר על כן, ישנם קשיים יישומיים במבוקש על ידי המבקשת, שכן לא זו

בלבד שהיא לא צירפה את הנושים לבקשתה, אלא הלכה למעשה יש צורך לבדוק את אינטרס ההסתמכות של כל נושה ונושה באופן פרטני. גם אם הנאמן שגה בחלוקת הדיבידנד לנושים, אין בכך כדי לתקן את המעוות באופן רטרואקטיבי ולבטל את חלוקת הדיבידנד.

6. הנאמן סמך את שתי ידיו על תגובת הכנ"ר כפי שהוגשה לבית משפט זה. החייב אף הוא טען כי חלוקת הדיבידנד לנושיו יצרה הסתמכות. לצד זאת הוסיף כי לגישתו אין כל בסיס לתשלום ריבית למבקשת מתוך קופת הכינוס שכן תביעת החוב לא כללה רכיב ריבית, ועל כן יש להורות על שחרור היתרה בקופה לידיה.

7. יצוין כי בכתבי הטענות לפני לא הייתה מחלוקת לגבי שיעור הריבית שהמבקשת זכאית לקבלו אם תתקבל בקשתה, והוסכם על הכנ"ר כי הריבית היא זו הקבועה בהסכם ההלוואה. כמו כן, הכנ"ר ציין בתשובתו כי נוכח אפיונה של החלטת בית המשפט המחוזי, למבקשת נתונה זכות ערעור והיא לא הייתה זקוקה לקבלת רשות. על כן נקודת המוצא לדיוננו היא שהריבית המגיעה למבקשת אם תזכה בערעורה היא זו המוסכמת בהסכם ההלוואה, העומדת כאמור על סך של כ-200,000 ש"ח.

8. ראשית אומר כי מקובלת עלי טענת הכנ"ר כי נתונה למבקשת זכות ערעור (וראו: ע"א 7829/04 הבנק הבינלאומי הראשון בע"מ נ' פאן אל-א סחר בינלאומי פ.א. בע"מ (בפירוק), פסקה 10 (13.7.2008); רע"א 7993/19 אינסל נ' פז, פסקה 7 (8.3.2020)). על כן החלטתי לעשות שימוש בסמכות הנתונה לי בתקנה 149(4) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018 ולדון בבקשה כבערעור. מעתה אפוא תכונה המבקשת: המערערת. עם זאת יצוין כי לאחר עיון בטענות הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערעור להידחות.

9. סעיף 133 לפקודה קובע כדלקמן:

נושה שלא הוכר חובו אלא אחרי שהוכרז על דיבידנד אחד או אחדים יהיה זכאי שישלמו לו, מתוך הכסף המצוי אותה שעה בידי הנאמן, כל דיבידנדים שלא קיבל, וזאת לפני שהכסף ישמש לתשלום כל דיבידנד עתיד, אולם את חלוקת הדיבידנד שהוכרז עליו לפני שהוכר חובו אין לשנות משום כך בלבד שהוא לא השתף בה.

משמעותו של דבר כי במקרה שבו נושה "פספס את הרכבת" וחובו לא הוכר אלא לאחר שכבר חולק הדיבידנד לנושים האחרים, הוא אמנם יזכה לקבל דיבידנד מתוך כספי קופת הכינוס, אך זאת מבלי לפגוע בדיבידנד שכבר חולק לנושים האחרים. במקרה שלפנינו על פניו תביעתה העיקרית של המערערת כן הוכרה עובר לחלוקת הדיבידנד לנושים האחרים. על כן ניתן לסבור כי אין תחולה לסעיף 133 האמור. ברם, יש ממש בטענת הכנ"ר כי יש להחיל את העיקרון הקבוע בסעיף על דרך היקש שעה שהרציונל הטמון בו – דהיינו העיקרון שאין לפגוע בהסתמכות הנושים שכבר זכו לקבל דיבידנד – ישים גם במקרה דנא. זאת על פי ההלכה שנקבעה בע"א 3760/03 עמרן נ' עו"ד מיכה צמיר, נאמן על נכסי אייפרמן יוסף, פ"ד נט(5) 735, 751 (2005) (וראו גם: רע"א 6999/20 עוידה נ' כונס הנכסים הרשמי – מחוז חיפה, פסקה 26 (24.2.2021)). יתר על כן, נוכח המחלוקת שהתגלעה בין המערערת לבין הנאמן בדבר שיעור הריבית המגיע למערערת, לא כל חובה של המערערת הוכר, אלא רק קרן החוב. היינו בכל הנוגע לשיעור הריבית, החוב כלפי המערערת בעת חלוקת הדיבידנד לא הוכר וסעיף 133 לפקודה חל על ראשה, קרבה וכרעיה בעניין זה. לפיכך אין מנוס אלא להכיר בעדיפות של הנושים שכבר זכו בדיבידנד על פי המערערת. עם זאת, חרף העוול שנגרם למערערת, היא לא נותרת ללא מענה כאשר ידיה על ראשה. ראשית, היא זכתה לקבל את מלוא קרן החוב. ושנית, היתרה בסך של 60,000 ש"ח שיש בקופה מועברת אליה באופן בלעדי (ובעניין זה לא מצאתי לשעות לבקשת המשיב, אשר לא הגיש ערעור מטעמו, להורות על העברת הכספים לידיו).

10. סיכומו של דבר אפוא, אין מקום לשנות מהחלטתו של בית המשפט המחוזי שלפיה השגגה שנפלה לפני הנאמן אינה משפיעה על גורל הכספים ששולמו זה מכבר לנושים, ולכן דין הערעור להידחות. אין צו להוצאות.

ניתן היום, י"א ניסן תשפ"ו (29 מרץ 2026).

חאלד כבוב
שופט

גילה כנפי-שטייניץ
שופטת

דוד מינץ
שופט